

STANOVINY

Březen 2024 číslo 3

@STANcz |

@starostove | www.stan.cz

POMÁHÁME LIDEM V EXEKUCÍCH

Když se dluhy stávají neúnosnými, lidé se ocitají v exekucích, ztrácí majetek a často i naději. Je proto důležité, aby existovaly mechanismy, které jim umožní se z této situace dostat. Starostové proto hledají řešení, jak těmto lidem pomoci. Tím by měla být novela insolvenčního zákona. „Nové znění zákona má motivovat osoby v exekucích k tomu, aby situaci dokázali řešit. Polovina dluhů v exekucích je starší než 12 let, což je určitě mementem. Podle statistik 97 % lidí, kterým se podařilo splnit podmínky oddlužení, do další exekuce už nespadlo,“ komentoval novelu zákona předseda poslaneckého klubu Starostů Josef Cogan.

Tato pomoc není výhodná jen pro jednotlivce, ale prospěje celé společnosti. Když se lidé zbaví tíživých dluhů, mohou se vrátit do normálního života, začít podnikat nebo pracovat a přispívat tak do státního rozpočtu. „Často se setkáváme s lidmi s mnohačetnými exekucemi, které je paralyzují v normálním fungování a uvrhávají je do dluhové pasti. Počet lidí v dluhových pastech, tedy v prakticky bezvýchodné situaci, se odhaduje na 400 tisíc. Tím, že se tyto lidé na pracovním trhu přesouvají do černé zóny, vznikají státu mnohamiliardové ztráty na odvodech, NERV zmiňuje částku 12 miliard korun ročně,“ doplnil Jan Farský.

TAKÉ ČTĚTE:

**TEXT OD ELIŠKY OLŠÁKOVÉ
O ZÁKONU O PODPOŘE V BYDLENÍ.**

str. 11

DO EVROPY BEZ STAROSTÍ SE STAROSTY

Hnutí Starostové a nezávislí povedou do evropských voleb ekonomka a bývalá prezidentská kandidátka Danuše Nerudová spolu s místopředsedou hnutí a bývalý poslancem Janem Farským. Jejich nominaci podle očekávání schválil celostátní výbor Starostů. Kandidátka nese název „Starostové a osobnosti pro Evropu“ a má za cíl prosazovat dvanáct priorit v Evropském parlamentu. Mezi tyto priority patří péče o bezpečnou a soběstačnou Evropu, příležitosti pro mladé, kvalita a rozvoj regionů a další. Tým je sestaven z odborníků, zkušených i nadšených mladých lidí, kteří mají srdce v Evropě.

„Chceme proměnit přístup vůči EU jako vnějšímu nepříteli. Postavili jsme sebevědomou, profesionální proevropskou kandidátku a program s ambicí spoluurčovat bu-

doucnost Evropy a spoluvytvářet mimo jiné bezpečné, udržitelné a soběstačné společenství, ve kterém Česká republika hraje odpovídající a aktivní roli,“ shrnul předseda Starostů Vít Rakušan.

Hnutí Starostové a nezávislí jde do evropských voleb v koalici se Starosty pro Liberecký kraj jako liberální a proevropské uskupení. Danuši Nerudovou a Jana Farského dále doplňují místostarostka Mikulova Petra Korlaar, starosta obce Dolní Studénky Radim Sršeň, poslankyně Lucie Potůčková, poslanec Martin Exner, poradce ministra a student Adam Trunečka, právník a analytik Andrej Poleščuk, advokátka Nikol Turková, občanský aktivista Jaroslav Miko, ekoložka Eva Volfová nebo analytik evropské politiky Adam Holub.

PROSTĚ BEZ OBAV A BEZ PŘEDSUDKŮ MEZI LIDI

Vít Rakušan

Není to nic, co bychom nedělali už dávno. Nic, co byste vy sami ve své starostenské, zastupitelské, prostě politické praxi téměř denně nepraktikovali. Jen jsme to víc nasvítli a přenášeli živě, aby se mohli pomyslně „zúčastnit“ i přespolní. Ano, řeč je o sérii debat, které jsme nazvali trochu provokativně „Bez cenzury“ a kterou jsem završil koncem března v Havířově.

(Pokračování na str. 2)

PROSTĚ BEZ OBAV A BEZ PŘEDSUDKŮ MEZI LIDI

– Vít Rakušan

VÍT RAKUŠAN,

ministr vnitra, předseda hnutí Starostové

Tomuhle projektu se dostalo řady hodnocení, od „je to jen marketing“ přes „využití frustrace“ a „kudla do zad koalice“ až po „živá voda vládní politiky“.

Ve skutečnosti je to ale hlavně návrat ke kořenům. Ke kořenům starostenské, ale v širším slova smyslu obecně politické práce. Prostě k dialogu s lidmi, a to se všemi možnými. Od těch, kteří přes každodenní starosti nebo nedostatky zájmu sledují politiku často jen z palcových titulků, pokud vůbec čerpají z médií, až po ty, kdo politikou žijí nebo se v ní dokonce sami chtějí angažovat. Od zarytých odpůrců, kteří vás vítají pokřikem „Demisi, demisi!“, pískají, když mluvíte o nutnosti podporovat Ukrajinu, ale na odchod si s vámi vyfotí selfíčko, až po příznivce, voliče Starostů nebo koalice PirStan, kteří ale také nepřicházejí jen člověka pochvalně poplácat po ramenu a na jejichž kritickou zpětnou vazbu se mi často hledaly odpovědi mnohem hůř než na nadávky odpůrců.

Bylo to náročné, nepopírám. Časově, energeticky, fyzicky, emocionálně. Ale taky mi to hodně pomohlo. Srovnat si ještě lépe to, proč některé věci hájím a proč z nich neuhnou. Naučit se vysvětlovat důvody a výsledky vládní politiky lidem, kteří politikou na rozdíl ode mě nežijí (v tom mám ještě rezervy, uznávám 😊). A taky pochopit důsledky toho, jak liknavě se naše vláda jako celek a obecně naše společnost zatím stavěla k problematice fakenews a dezinformací. A jakou už napáchaly škodu.

Ale nepomohlo to jen mně. O tom jsem přesvědčený. Věřím, že debaty taky pomohly ukázat Starosty a nezávislé jako hnutí, které „zdola“ vzešlo, ale nebojí se „dolů“, do regionů, na periferie, do hospod vracet. A obstát tam. V tom hodlám pokračovat a věřím, že nezůstanu sám.

A v neposlední řadě pomohly ty debaty podhalit něco o celé naší společnosti. Jak je barvitá, mnohvrstevnatá. Ne černo-bílá, ale pestrá. Že až na nečestné výjimky, které se objevily všude, jsme ochotní a schopní věcně diskutovat, nejen s ministrem, ale i vzájemně mezi sebou, což se na debatách – a hlavně po nich – často dělo. A na závěr si, třeba i po neshodě, podat ruku, slušně se rozloučit, poděkovat.

Že je to málo? Vůbec ne.

S úctou vás

Vít Rakušan

SPRÁVNÉ KROKY K MODERNIZACI ENERGETIKY

– Jozef Síkela

Závislost na dodávkách plynu z Ruska, rekordně nízké zásoby plynu a úplný nezájem o energetickou bezpečnost. Taková je vizitka minulé vlády. My jsme dokázali rychle provést ty nejzásadnější opravy tak, aby nám jejich energetický skanzen úplně nespádl na hlavu.

Závislosti na ruském plynu jsme se zbavili, zásobníky jsme před zimou naplnili na rekordní množství a nyní pracujeme na navýšení dodávek ropovodu TAL. Díky němu budeme nezávislí i na dodávkách ropy z Ruska. Už od příštího roku.

Po dokončení těch nejkritičtějších oprav pokračujeme v dalších systematických krocích s cílem modernizovat naši energetiku. Doháníme zákony, které minulé vláda nepřipravila, kvůli nimž nám hrozily žaloby od Evropské komise. Dokončujeme také Státní energetickou koncepci, která měla být hotová už za minulé vlády. Z ní vyplývá, že roku 2030 by měl podíl na výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů vzrůst ze současných 13 asi na 35 procent. Proto zjednodušujeme povolávání a výstavbu těchto zdrojů a zaktivňujeme a zefektivňujeme jejich využívání.

Od nástupu naší vlády se u nás připojilo více než 120 tisíc nových solárních elektráren. To znamená, že jsme s velkým náskokem splnili náš slib z programového prohlášení. Na rozvoji obnovitelných zdrojů pracujeme i nadále. A abychom jejich potenciál využili na maximum, připravili jsme naprosto revoluční novelu.

Ta umožní sdílení elektřiny v rámci komunitní energetiky. Přebytky vlastní vyrobené elektřiny z obnovitelných zdrojů tak bude možné posílat domů komukoliv, nehladě na to, kde se v rámci území České republiky nachází. Komunitní energetika zajistí dostupné energie z bezpečných zdrojů, sníží výdaje a ochrání životní prostředí.

V energetice připravujeme i další velké změny. Půjde o úpravu trhu s elektřinou, které každému umožní si mnohem lépe řídit spotřebu elektřiny a snižovat tak své výdaje. Zajistí to naše novela energetického zákona, která zavádí akumulaci, flexibilitu a agregaci. Pro minulou vládu neznámé pojmy. Pro nás klíčové nástroje k modernizaci energetiky a lepší ochranu zákazníků.

Domácnosti díky tomu budou moci vyrobenou elektřinu využívat, kdy to pro ně bude nejvýhodnější, a navíc tak přispějí ke stabilitě naší sítě. Výsledkem budou nižší náklady na energie, vyšší nezávislost a větší kontrola nad svou spotřebou.

Kromě obnovitelných zdrojů bude stát výroba elektřiny na jádru. Proto intenzivně pracujeme na výstavbě nových jaderných zdrojů. Smlouvy s budoucím dodavatelem chceme mít připravené do konce března příštího roku. Energetika je složitá oblast, kde jednoduchá řešení neexistují. Proto je třeba hledat ta funkční, která zajistí pro občany a podniky dostatek energií za dostupné ceny. A na tom pracuji.

JOZEF SÍKELA,
ministr průmyslu a obchodu

ŠKOLSTVÍ JDE SPRÁVNÝM SMĚREM, ZMĚNY TEĎ MUSÍME ODPRACOVAT

– Mikuláš Bek

Jako ministr školství si vážím toho, že v domácí odborné komunitě existuje poměrně silná shoda na rozumných cílech, k nimž by měl český vzdělávací systém dlouhodobě směřovat. To je samozřejmě dobrý základ potřebných změn.

Zároveň nelze přehlédnout, že opravdové naplňování těchto cílů nebylo v minulosti silnou stránkou ministerstva, některá rozhodnutí nás od kýženého výsledku dokonce spíše vzdalovala. V prvním roce mého mandátu se nám i přes velmi napjatý harmonogram povedlo prosadit část opatření, která léta zůstávala jen na papíře. Konečně jsme digitalizovali přijímací řízení na střední školy, vytvořili jsme podmínky pro navyšování kapacit všeobecného středního vzdělávání nebo jsme do úspěšného konce dovedli diskusi o změnách v přípravě budoucích učitelů.

I v následujících měsících se chystám soustředit především na dokončování praktických opatření, která budou naše školství efektivně posouvat k deklarovaným cílům. Jsem připraven předložit do legislativního procesu novely klíčových školských zákonů, které přinesou změny do všech úrovní vzdělávacího systému – dotknou se například odkladů školní docházky, financování regionálního i vysokého školství, ale také třeba zajišťování kvality vysokých škol.

Zvláštní místo v souboru připravovaných úprav připadá revizi rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a na ni navazující tvorba modelových školních vzdělávacích programů. Modernizace vzdělávacího ob-

MIKULÁŠ BEK,

ministr školství, mládeže a tělovýchovy

**V PRVNÍM ROCE MÉHO
MANDÁTU SE NÁM
I PŘES VELMI NAPJATÝ
HARMONOGRAM PAVEDLO
PROSADIT ČÁST OPATŘENÍ,
KTERÁ LÉTA ZŮSTÁVALA
JEN NA PAPIŘE.**

sahu byla jednou z našich priorit do sněmovních voleb v roce 2021, a jsem proto rád, že se ve výuce posuneme k propojování vybraných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Pouhé mechanické učení znalostí už nestačí, v nových rámcových vzdělávacích programech klademe důraz na klíčové kompetence a základní gramotnosti,

které žáky připraví na život v současném světě. Zkrátka méně memorování, více dovedností.

A samozřejmě budu pokračovat v úsilí o vyjednávání finančních prostředků pro svůj resort a vysvětlovat svým vládním kolegům, že předpokladem kvalitního vzdělávání je nejen jeho efektivita, ale také přiměřený podíl školství na veřejných výdajích.

MINISTERSTVO VNITRA 21. STOLETÍ

– Vít Rakušan

Nacházíme se v polovině volebního období, což nás nevyhnutelně nutí bilancovat. Vyhodnocujeme si dva roky našeho vládního působení, plnění programového prohlášení vlády, ale i naplňování našeho starostenského volebního programu a prosazování programových priorit, které jsme si začátkem loňského roku schválili. Tento proces je nezbytný, nesmí nás ale pohltnit, protože ten stěžejní moment není pohled do zpětného zrcátka, ale na cestu před námi.

ako starostové víme, že bez plánů, cílů a vize, se věci veřejné řídí složitě a působení na radnici by bylo velmi nahodilé a nekoncepční. V ministerském křesle tomu není jinak, a již při nástupu do funkce je třeba mít představu o tom, jak má resort vypadat na konci funkčního období. Má představa byla jasná. V roce 2026 chci vidět resort, který bude stabilní, zkonsolidovaný, finančně a personálně zabezpečený, a především moderní. Resort, který zodpovědně plní svou funkci a přispívá k lepšímu fungování naší společnosti.

S touto představou jsem 17. prosince 2021 vstoupil na půdu Ministerstva vnitra. Budovy, která v lidech vytvořila představu ministerstva represe, jehož hlavní náplní je kladení překážek do života občanů, nepřiměřená kontrola v různých fázích jejich života a výstavba robustní byrokracie ve všech možných oblastech.

Mým úkolem a cílem je posunout Ministerstvo vnitra a jeho agendu do 21. století. Z ministerstva represe vybudovat ministerstvo bezpečí, které pečuje o vnitřní bezpečnost České republiky a je stabilním prvkem v zajišťování bezpečnosti našich občanů. Z ministerstva, které svou budovou ze 40. let minulého století bude jen klamat tělem, a stane se moderním a přívětivým úřadem, který občany zbytečně nezatěžuje a v potřebných chvílích jim je ku pomoci. Ministerstvo plné bezpečnostní agendy transformovat do nositele digitalizace a efektivizace veřejné správy, modernizace legislativy a vstřícného přístupu k měkkým tématům. Z nepružného ministerstva vytvořit resort, který dokáže rychle reagovat na aktuální hrozby a je schopný jim dlouhodobě a udržitelně čelit. To je ministerstvo, které chci na konci svého funkčního období vidět.

VÍT RAKUŠAN,
ministr vnitra, předseda hnutí Starostové

S EVROPOU NEKONČÍME

– Martin Dvořák

Poté, co jsem v květnu minulého roku převzal štafetu po Mikuláši Bekovi, měl jsem před sebou nelehký úkol – navázat na úspěšné české předsednictví a přesvědčit veřejnost, že pozice ministra pro evropské záležitosti má smysl i po skončení předsednictví. Sohledem na aktuální dění kolem eura či oslav 20. výročí vstupu Česka do EU mi snad dáte za pravdu, že tato funkce má stále velký význam.

Oslavy dvaceti let od našeho vstupu do Unie vnímám jako vhodnou příležitost k ohlédnutí se a zhodnocení, co nám členství v EU přineslo. S radostí jsem se proto ujal úkolu koordinovat oslavy tohoto významného výročí. V lednu jsme je zahájili konferencí a několik dalších velkých akcí připravujeme s našimi partnery. Jednou z těchto akcí bude i festival United Islands of Prague, který bude kromě tradiční akce na Střeleckém ostrově na Den Evropy doprovázet i týden plný debat a hudebních vystoupení po celém Česku. Nemůžu opomenout zmínit slavnostní otevření vlaku na trase Praha – Brusel, který bude od konce března jezdit třikrát týdně. Dále jsem poskytl záštitu desítkám akcí v regionech, díky čemuž by se tyto oslavy měly dostat k široké veřejnosti po celé naší zemi.

U oslav ale nekončíme. Vláda na můj návrh projednala nový významný den „1. květen – Den přistoupení České republiky k Evropské unii“. Považuji to za symbolický krok, který potvrzuje naše přesvědčení o významu a prospěšnosti evropské integrace. Novela zákona nyní putuje do Poslanecké sněmovny. Pokud zákon projde, už v roce 2025 bychom mohli poprvé oficiálně tento významný dne společně oslavit.

No a nemůžu vynechat ani otázku eura. Po letech se s ní podařilo rozvířít stojatý rybníček české politiky a dostala se do popředí veřejné diskuze. Jmenováním zmocněnce jsme otázku eura posunuli víc, než co se podařilo za uplynulých dvacet let. Máme teď jasné termíny a úkoly, pokud jde o směřování ke společné měně. I když se tento krok setkal se spoustou kritiky, pomohl udržet veřejnou diskuzi o euru a zajistil nám ekonomickou a legislativní analýzu přijetí eura. Ty se budou projednávat koncem roku na vládě. A to je velký krok vpřed!

MARTIN DVOŘÁK,
ministr pro evropské záležitosti

Pevně věřím, že pozice ministra pro evropské záležitosti smysl má a že to svými aktivitami jasně dokazují. Mým cílem je přesvědčit co největší část naší euroskeptické veřejnosti o důležitosti členství v Unii a o přínosech, které pro nás členství má. Naše dvacetileté výročí mi přijde jako ideální příležitost. Také si myslím, že mi daří ukázat, že i s malých „orchestrem“ se dá hrát velká muzika. A to ještě zdaleka nekončíme.

**JMENOVÁNÍM
ZMOCNĚNCE JSME
OTÁZKU EURA POSUNULI
VÍC, NEŽ CO SE PODAŘILO
ZA UPLYNULÝCH
DVACET LET.**

EVROPA PRO MLADÉ

– Danuše Nerudová

Mladá generace bude hrát v evropských volbách zásadní roli. Z dat víme, že každé volby znamenají stovky tisíc nových voličů, kteří mohou udělat velký rozdíl. Volby do Evropského parlamentu nejsou výjimkou. Pro mě a hnutí Starostové z toho plyne jasný úkol. Tím je nabídnout mladým lidem kvalitní program a ukázat jim, proč jsou tyto volby pro ně i budoucnost České republiky zásadní.

Mladá generace přemýšlí jinak než my. Vnímá Evropu a s ní spojené výhody jako běžnou součást svého života. Každý aktivní mladý člověk je inovací naší společnosti a ačkoli máme často tendenci je poučovat, tak jsme to my, kdo by si od nich měl učit nejvíce. Nové úhly pohledu jsou totiž přesně to, co potřebujeme. Evropské volby mají v Česku jednu z nejhorších volebních účastí v Evropě, přitom témata zelené transformace, migrace, nebo třeba nových technologií jsou v našem mediálním prostoru probírány každý den. Podle některých studií má až 80 % našich zákonů původ v Evropské unii. O to více se zdá absurdní ona nízká pozornost, kterou těmto volbám věnujeme.

Přála bych si, a udělám pro to maximum, aby tyto volby byly jiné. Každý z nás svou aktivitou tomuto ambicióznímu úkolu může přispět. Pokud k volbám bude chodit naše pevné jádro Evropanů a pár dalších procent disciplinovaných voličů jiných stran, nikdy se nebudou evropská témata v Česku řešit komplexně. Nikdy nebudeme schopni upřít veřejnou diskuzi tím správným směrem a něčeho skutečně dosáhnout.

Proto prosím, ať už jste mladí, nebo mladí duchem, zapojte se do těchto voleb. Můžete se přidat do skvělého týmu našich dobrovolníků. Formulář najdete na webu www.starameseocecko.eu, nebo třeba jen promluvit se svými blízkými a šířit o evropských volbách osvětu.

Starostové jsou nejenom unikátní strana, která má hluboké kořeny v regionech, ale také skvělý tým. Jsme hrdá na to, že právě za Starosty mohou kandidovat. Pojďme společně hrát v Evropě první ligu!

BEZPEČNOST V EVROPĚ

– Jan Farský

Zajištění bezpečnosti bylo dlouho zúženě viděno jen jako prosté nakupování zbraní a munice. Velmi často ještě spojené s pachutí podezření na nečistě jednání či korupci. Ale zvýšení obranyschopnosti a tím i bezpečnosti zdaleka není jen o zbraních a munici. Zajištění bezpečnosti je daleko komplexnější úkol.

Celkový rozpočet EU je cca 1,2 % HDP. A všude kolem sebe vidíme, co za ty finance dokážeme. Rozpočet na obranu je 2 %. Obrovský balík peněz, který když bude využit chytře, pak Evropu může nakopnout k pozici supervelmoci. A ono nám ani nic jiného nezbyvá, pokud chceme v globalizovaném světě žít v bezpečí a prosperitě.

Na co všechno je dobré finance kromě zbraní a munice využít? Na infrastrukturu – pokud nebudeme jako Evropa propojení rychlou železnicí a propustnými dálnicemi, v bezpečí žít nebudeme. Výzkum a vývoj – armáda a její investice

byly vždy motorem změn a moderních technologií. Návratem k tomu pomůžeme i školství a vzdělávání. Zásadní jsou i startupy. Američané investují i tam, čímž pomáhají růstu malých invenčních firem, které mohou pomoci. Jsou zbraňové systémy, které musíme nakupit mimo Evropu. Ale měli bychom mít ambici postupně vyrábět na kontinentě, rozvoj našeho průmyslu je důležitý. Chytré využití 2 % na obranu povede k prosperující a bezpečné Evropě. Tím postavíme druhý pilíř NATO. Bez spolupráce bezpečnost nezajistíme a nemůžeme všichni spoléhat jen na Spojené státy. V Evropě máme 178 zbraňových systémů. USA si vystačí s 30. Mají významně jednodušší komunikaci a koordinaci a jejich koncentrace vede k rychlejšímu vývoji a také k náskoku. A je to obrovská příležitost nejen pro naši zemi, ale pro celou Evropskou unii. Z krize můžeme a musíme vyjít silněji.

A jako bonus můžeme nabídnout zřízení evropského West Pointu u nás v Česku.

POUZE ZDRAVÁ KRAJINA NÁM DÁ ZDRAVÉ POTRAVINY

– Tomáš Dubský

V posledních dnech zažíváme řadu zemědělských protestů, a to nejen u nás v České republice, ale v celé řadě evropských zemí. Kdo a proti čemu vlastně protestuje? Každá země má své specifické problémy, ale jedno společné protesty přeci jenom mají. Jsou tím výhrady k nastavení Společné zemědělské politiky EU. Je opravdu vše tak špatné, jak je nám to podsouváno?

TOMÁŠ DUBSKÝ,
poslanec

Určitě se shodneme na tom, že je třeba ubrat byrokracii, zjednodušit a zpřehlednit dotační podmínky a lépe vysvětlovat a obhajovat kompenzace za opatření blízka přírodě. Slyšíme i výtky k častým kontrolám, ale to již souvisí s množstvím dotací a kompenzací (v zemědělství je více než 200 dotačních titulů!). Čeho se ale obávám více, je zesilování hlasu, že pouze neustále se navyšující produkce je ta jediná správná cesta. Často slyšíme, že když vyčleníme část produkční plochy „pro přírodu“, stoupne cena potravin a pravděpodobně budeme trpět hladem. Zneužívají se slovní spojení jako potravinová soběstačnost a potravinová bezpečnost. Nikdo už neříká, že vzhledem k novým šlechtitelským a technologickým postupům produkce naopak neustále stoupá.

Proto jsem rád, že jsme společně s předsedkyní Výboru pro životní prostředí – Janou Krutákovou rozjeli sérii seminářů „Krajina z druhé strany“. Semináře se zaměřují na důležitost krajinného plánování a možnost samospráv se do této činnosti aktivně zapojovat. Krajinné plány, územní plány, komplexní pozemkové úpravy, ale i rozhodnutí komu a za jakým účelem pronajmeme obecní pozemky. To je poměrně velké množství nástrojů, které mají obce ve svých rukou. V naší obci právě dokončujeme pozemkové úpravy a vnímám to jako zásadní krok pro možnost podívat se na krajinu novým pohledem. Začínáme obnovovat původní polní cesty, vysazujeme stromy a celkově chceme krajinu více zpřístupnit. Nespornou výhodou je poloha obce, neboť se nacházíme v chráněné krajinné oblasti, a to je již velkým garantem odborného přístupu.

Když se však oklikou vrátím na začátek k otázce zemědělství, tak si myslím, že „zdravá“ krajina a zemědělství mohou jít ruku v ruce. Nikoliv snahou o neustálé navyšování výroby, ale spíše cestou investic, finalizací výroby a zkracováním dodavatelských řetězců. Velkou šancí je i podpora regionálních produktů a jejich prodej třeba v obecních prodejnách.

**Nezapomínejme, že pouze
ZDRAVÁ KRAJINA NÁM DÁ ZDRAVÉ POTRAVINY.**

DŘEVO JE BUDOUCNOSTÍ STAVEBNICTVÍ V ČESKU

– Lukáš Vlček

Než jsem se stal poslancem, patnáct let jsem pracoval jako starosta města Pacova na Vysočině, které vlastní také lesní společnost. A vždy mě neuvěřitelně štvalo, když jsem viděl, kolik produkce z našich lesů končí za hranicemi, aby se následně hotové výrobky s přidanou hodnotou dovezly zpět do Česka, kde se s velkou marží prodají.

Od prvních dnů ve Sněmovně proto s kolegy pracujeme na změně. K jednomu stolu jsme posadili zástupce českých ministerstev, akademiky, architektky, hasiče, developery, investory a banky a další lidi z oboru, otevřeli mezi nimi dialog a zjišťovali, co můžeme pro změnu udělat. Jedním z našich cílů je dosáhnout toho, aby se u nás dalo stavět ze dřeva tak, jak je to běžné na západ a sever od nás, což v současnosti brzdí především stavební normy.

Výsledkem naší práce je to, že v prosinci 2023 české úřady oficiálně konstatovaly, že je možné pomocí požárně inženýrského přístupu navrhovat vícepodlažní dřevostavby s požární výškou vyšší než 12 metrů už teď. Což je velký úspěch pro odbrzdění staveb ze dřeva, nicméně stavět tímto přístupem pořád není úplně nejkomfortnější. Finálně bychom tak měli mít splněno nejpozději v roce 2026, kdy bude dokončen tzv. rozborový úkol, na kterém teď odborníci pracují, a měly by být vydány nové stavební normy. Jak práce na nových normách postupuje sleduji a pro veřejnost nejen k tomu s kolegy pravidelně pořádáme také semináře s odborníky. Zatím poslední proběhl v březnu za účasti ministra Jozefa Síkely a finského velvyslance Pasi Tuominena. Pokud budete mít zájem, kontaktujte mě a rád vás mezi příjemce informací k tomuto tématu přidám.

Proč to děláme? A proč by podle mě měl stát podporovat větší využití dřeva ve stavebnictví?

Vidím dva zásadní motivy a pokusím se je stručně popsat. Tím prvním jsou ekonomické důvody. Jak jsem psal, většina českého dřeva bohužel končí buď v zahraničí, nebo není u nás zpracována s vysokou přidanou hodnotou. Nevyužíváme tedy naplno ekonomický potenciál jedné z mála přírodních surovin, kterou v naší zemi produkujeme.

LUKÁŠ VLČEK,

poslanec a 1. místopředseda hnutí Starostové

Druhým důvodem je vliv na životní prostředí. Stavby ze dřeva jsou méně energeticky náročné na výrobu stavebního materiálu, dřevo také dobře izoluje vnitřní teplotu a váže oxid uhličitý. Dřevostavby rostou rychle, stavba tak dlouho nezatěžuje okolí prašností a hlukem. Nedávno jsem se byl podívat na stavbě jedné bytovky ze dřeva v Praze a sami stavitelé mi na místě potvrdili, že co patro, to jeden týden výstavby. A v neposlední řadě je podle výzkumů život v dřevostavbách také příhodnější ke zdraví a duševní pohodě uživatelů.

Věřím, že se naši misi v tomto tématu podaří úspěšně splnit.

lukas.vlcek@stan.cz / www.lukasvlcek.eu

PŘIJÍMÁME OPATŘENÍ, NA KTERÉ MINULÉ VLÁDY NEMĚLY ODVAHU

– Pavla Pivoňka Vaňková

Do komplexní transformace sociálního systému, na kterou minulé vlády nenašly odvalu, se pustila stávající pětikoalice za výrazného přispění Starostů a nezávislých. Výsledkem je jednodušší, transparentnější a také motivovanější podpora lidí v nouzi, na kterou můžeme být právem hrdí.

PAVLA PIVOŇKA VAŇKOVÁ,
poslankyně

V roce 2023 se podařilo připravit celou řadu důležitých změn, které jsme zacílili na ty nejpotřebnější skupiny obyvatel. Mezi nimi jsou zejména rodiny s dětmi, handicapovaní a také senioři, které považujeme v sociální podpoře za prioritu.

Za klíčový krok považují navýšení rodičovského příspěvku ze 300 000 Kč na 350 000 Kč. Už méně pozitivní zprávou je, že zaměstnanost českých matek dětí mladších tří let zůstává na velmi nízké úrovni. Důvodem jsou nevyhovující podmínky, ale i ty měníme. Podporujeme částečné úvazky a také rozšiřování kapacit stávajících dětských skupin a po vzoru Německa a Rakouska také vznik tzv. sousedské dětské skupiny.

Například zaměstnavatelé mohou již rok využívat slevu na pojistném za zkrácené úvazky ve výši 5 % z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců. Od února loňského roku ji využilo již 25 789 jedinečných zaměstnavatelů pro 123 644 zaměstnanců.

Viditelnou změnou, o které se bohužel tolik nemluví, je digitalizace sociálního systému. Jde o značný skok dopředu. V online prostředí Jenda si je možné požádat o rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení a příspěvek na dítě. Žádost o důchod je také on-line a v plánu je implementace dalších agend.

Zmiňovat výčet všech úspěchů by bylo zdlouhavé, jen od 1. ledna začalo platit hned sedmáct různých legislativních předpisů. A další jsou v přípravách. V červenci na základě poslanceckého návrhu zákona o sociálních službách, který nyní projednává Poslanecká sněmovna, poroste příspěvek na péči ve druhém, třetím a čtvrtém stupni a také dojde k upřednostnění domácí péče v prostředí, kde klient žije.

A tím to nekončí. Už v letošním roce přijdeme s největší úpravou systému sociálních dávek za posledních 30 let. Místo stávajících příspěvků státní sociální podpory a hmotné nouze vznikne jedna jediná dávka, která bude silně individualizovaná a zvýhodní ty, co pracují a snaží se se svojí životní situací něco dělat. Stávající systém je zastaralý, neefektivní a nepřehledný. Čtyři dávky znamená čtyři žádosti, zcela bez motivace se stávajícím stavem něco dělat. Chceme, aby lidé nečekali pouze na dávky a pokud mohou, tak se proaktivně zapojili zpět na pracovní trh.

**ŽÁDOST O DŮCHOD JE TAKÉ ON-LINE
A V PLÁNU JE IMPLEMENTACE
DALŠÍCH AGEND.**

ZÁKON O PODPOŘE V BYDLENÍ

– Eliška Olšáková

Zákon o podpoře v bydlení

V dostupném bydlení svou úlohu hraje nejen stát, ale i obce a města a nově také majitelé bydlení. Řešení přináší návrh zákona o podpoře v bydlení, který bude funkční díky souboru dalších aktivit a příležitostí, jako je Národní plán obnovy. Potřebné budou cenové mapy a podpora investic obcí.

Cílem zákona je pomoci cca 154 tisícům osob v bytové nouzi (z toho je téměř 40% dětí, 21% dospělých v rodinách a asi 10% samoživitelů). Zákon dále pomůže chránit 1,6 milionu osob ohrožených ztrátou bydlení, osob v energetické chudobě či zatížených nadměrnými náklady na bydlení. Cílem je také snížit počet dětí, které každý rok končí ve státní péči, protože bytová nouze zvyšuje pravděpodobnost odebrání dětí z rodin či nedokončení vzdělání, což představuje nemalé náklady pro veřejné finance.

Obce a města jsou nejbliž občanům, a to nejen v otázce bydlení, proto je logické, že v případě dostupného bydlení budou klíčovými hráči. Úloha měst a obcí je v oblasti dostupného bydlení nejen v tom, že jsou pronajímateli, ale především v jejich koordinační a nápomocné roli pro ty, kteří dostupné bydlení potřebují a hledají. Proto by obce s rozšířenou působností měly zajišťovat kontaktní místa, na které se budou zájemci moci obrátit. Zákon přinese po desítkách let konečně systémové řešení, které bude spolu s dalšími nástroji fungovat dlouhodobě.

Podpora v bydlení bude založena na třech pilířích:

- 1) **Kontaktní místa pro bydlení (KMB)**, které budou vznikat na ORP, budou poskytovat základní poradenství a specializované, tedy pomoc s hledáním bytu, právní poradenství a dávkové a dluhové. Bude také identifikovat potřebu podpůrného opatření, jakým je například asistence nebo garance v bydlení, zprostředkování nájmu či podnájmu v obecním nebo soukromém bydlení. KMB také mapuje bytovou nouzi v celém území ORP a vede evidenci bytů.
- 2) **Systém garancí** pro soukromé majitele bytů a kompenzace pro obce pronajímající byty v rámci obecního podporovaného bydlení. Garance zvýší nabídku, neboť zajišťuje pronajímateli jistotu uhrazeného nájmu i klidného sousedského soužití.
- 3) **Asistence v bydlení**, která nájemníkům pomáhá prostřednictvím sociálních pracovníků udržet bydlení a posílit kompetence v bydlení.

Zákon je aktuálně projednáván v Legislativní radě vlády ČR, aby postoupil na vládu. Ministerstvo financí prý pracuje na přípravě cenových map, které by stanovily obvyklou výši nájmu v různých lokalitách, ale ty stále nejsou k dispozici.

Bez bytů to nepůjde. Již nyní ale existuje podpora dostupného bydlení.

Již nyní se obce na výstavbu bytů mohou chystat. Na přípravu projektů je vyčleněna 1 mld. Kč z Národního plánu obnovy, podpořeny jsou architektonické a urbanistické studie. Od 2Q

ELIŠKA OLŠÁKOVÁ,
poslankyně

2024 budou v 8 regionálních centrech působit experti pro obce pro přípravu projektové dokumentace z pohledu energetické efektivity, spolupráce s developery a finančními institucemi. Pro podporu dostupného bydlení je nutné nastavit dlouhodobý systém návratných finančních nástrojů, do kterých se zapojí veřejné i soukromé investice. Díky výhodným úvěrům MMR se peníze budou do systému dostupného bydlení dlouhodobě vracet. Cílem bude nejen bytová výstavba, ale i rekonstrukce. Nutná bude spolupráce obcí, finančního sektoru a developerů. Obce mohou využít financování ze SFPI – kombinace dotace 25 %, půjčka do výše 90 % investice a 10 % spoluúčast obce.

Cílové skupiny:

Věk do 35 let, podporované profese – zdravotnictví, školství, veřejná bezpečnost, integrovaný záchranný systém, sociální služby veřejná správa. Oběti domácího násilí. Podmínkou bude, že nemožou vlastnit, nebo spoluvlastnit nemovitost k bydlení.

Věřím, že vláda návrh zákona brzy projedná, abychom se mohli podílet na zákonodárném procesu a zákon vyšel ve Sbírce zákonů do konce tohoto volebního období.

Napravíme tím dluh za bývalé vlády, které vůči občanům mají.

NA MLADÉ MYSLÍME VE VŠEM, CO DĚLÁME

– Barbora Urbanová

„A co děláte pro mladé?“ ptají se často novináři. A co hůř. „Vy pro nás nic neděláte,“ dočteme se v článkách přímo od mladých lidí. První reakce politiků a političek bývají tak trochu uražené a možná lítostivé pomýšlení na to všechno, co kdy řešil pro mladé lidi. Jenže... Oni o tom neví. A jejich chyba to fakt není.

BARBORA URBANOVÁ,
poslankyně

Proto jsme se k „problému“ politiky pro mladé postavili v našem poslaneckém klubu čelem. A řekli jsme si, že nejdřív potřebujeme vědět, co vlastně mladé lidi 16–28 let zajímá. Protože to asi těžko budou věci, které zajímají nás, navíc i my máme rádi data-based přístup. A tak jsme si prošli všechny články a průzkumy, i ty zahraniční.

Témata? Kvalitní vzdělání, podpora zaměstnanosti, bydlení pro mladé rodiny, ochrana životního prostředí, péče o duševní zdraví, digitální informovanost a bezpečnost, rovnost a ochrana před násilím. My jsme přidali i věci, které vychází přímo z nás: zapojení mladých, korespondenční volba a komunální volby od 16 let, evropanství, podpora sportu.

A neznamená to, že TEĎ je ta chvíle, kdy začneme něco dělat. To vůbec. Jsme Starostové, my pracujeme průběžně. Znamená to, že se budeme soustředit na to, abychom reálnou práci v těchto tématech propagovali. A to na místech, kde mladí jsou.

Stejně tak budeme blíž. Už jsme, jen je to možná nekoordinované a ne tak viditelné. Tým poslankyň a poslanců za podpory lidí z mSTAN pracuje na tom, aby se tohle změnilo. Klíč je totiž v týmové podpoře našich aktivit, v zaplnění prostoru koordinovanou komunikací, ve vytrvalosti, předvídatelnosti, v tom, že něco budeme dělat koncepčně a konzistentně.

Na každou tiskovku si hledáme v naší komunikaci, co tam máme pro mladé. Stačí na to jenom myslet. Na poslaneckém klubu máme tabuli, na kterou si píšeme zákony a opatření, které prochází tzv. testem mladosti, tedy u kterých zjistíme, že pro mladé jsou. Historicky i do budoucna. Těší nás, že toho není málo.

Teď už to jenom předat, že. Pomůžete nám s tím prosím?

JSME STAROSTOVÉ, MY PRACUJEME PRŮBĚŽNĚ. ZNAMENÁ TO, ŽE SE BUDEME SOUSTŘEDIT NA TO, ABYCHOM REÁLNOU PRÁCI V TĚCHTO TÉMATECH PROPAGOVALI.

MÁME PLÁN! STARÁME SE O PODPORU POHYBOVÝCH AKTIVIT

– Michaela Šebelová a Pavel Pospíšek

Ipřes dnešní dobu rozmachu moderních technologií by mělo být něco tak základního jako pravidelný pohyb pro děti samozřejmostí. Jsou to však právě technologie, kvůli kterým často ve volném čase přecházíme od fyzické aktivity k pasivitě. Online prostředí se stalo nedílnou součástí nejen našich životů, ale i životů našich dětí. Nejjednodušší řešení v podobě zákazu by možná mělo krátkodobý efekt, ale je to opravdu to, co dlouhodobě chceme? Co takhle naopak digitální technologie využít k tomu, abychom naše děti znovu rozhýbali?

Sport a pohybové aktivity hrají ve zdravém životním stylu klíčovou roli. Ten má významný společenský i ekonomický dopad do dalších oblastí veřejného života, jako je zdravotnictví a školství. Prevence obezity a podpora pohybových aktivit u dětí a mládeže nejen, že snižuje zdravotní komplikace spojené s nadváhou, ale také přispívá ke zvýšení celkové fyzické a duševní pohody jednotlivců. Přesto současná doba přináší nové výzvy spojené s vysokým využíváním digitálních technologií.

Problém, kterému čelíme, je rostoucí obezita u dětí a mládeže způsobená (nejen) nedostatkem pohybu a přemírou času stráveného u počítačů a chytrých telefonů. Lékaři na to upozorňují, odborníci poukazují dlouhodobými studiemi a rodiče si často lámou hlavu, jak své děti k pohybu motivovat.

S ambicí postavit se tomuto problému čelem a za pomoci využití digitálních technologií došlo v rámci iniciativy STAN pro mládež pod taktovkou Báry Urbanové k tvorbě smělého plánu: motivovat děti k pohybu. Jak? Jejich zapojením v regionech do sítě

mobilní aplikace inMotion: revoluční hry pro žáky základních škol propojující online svět, který děti tak baví a offline svět, který děti tak potřebují.

„Náš projekt inMotion propojuje každodenní pohybové aktivity mimo školu ve volném čase s napínavou online hrou, která děti motivuje k dalšímu a dalšímu pohybu,” říká Pavel Pospíšek, tajemník mSTAN Praha, který stojí za zrodem nápadu a doplňuje: „Naši hru, kterou již spokojeně testovaly stovky dětí na Praze 9, si brzy budou moci zahrát i ostatní děti z různých krajů po republice. Hlavní část projektu spustíme v září, ale již od dubna začneme chystat různé tematické akce, do kterých bude možné se zapojit.”

Poslankyně a místopředsedkyně Starostů, Michaela Šebelová, která je ve zmíněné iniciativě garantkou oblasti podpory sportu a péče o zdravý životní styl dodává: „Je to unikátní šance ukázat, že se skutečně #starameobudoucnost. Komplexní přístup k podpoře sportu a zdravého životního stylu není pouze investicí do zdraví jednotlivců, ale také do prosperující společnosti jako celku. Cílem není pouze bojovat proti obezitě, ale budovat odolnější a zdravější společnost, která dokáže čelit výzvám moderní doby s pevným zdravím a vitalitou. Vydali jsme se na cestu ke zdravější a aktivnější budoucnosti, tak neváhejte a kráčejte po ní s námi!”

Michaela Šebelová

ZAPOJTE SE

Zaujal vás projekt?

Chtěli byste se s vaší školou zapojit?

Napište na sebelovam@psp.cz pro více informací.

PROČ POTŘEBUJEME SILNÁ, SEBEVĚDOMÁ, A HLAVNĚ NEZÁVISLÁ MÉDIA VEŘEJNÉ SLUŽBY

– Jan Lacina

Na Slovensku právě v přímém přenosu sledujeme rozborku státu a pokus o jeho podmanění ze strany mocenské kliky kolem současného premiéra Roberta Fica. Stačily jedny volby a Slovensko se veze na maďarské skluzavce do předpekli. Recepty, jak ochromit, nebo ještě spíš ovládnout klíčové instituce demokratického státu, může Robert Fico okopírovat od Orbána či Kaczyńskiego.

JAN LACINA,

poslanec a místopředseda hnutí Starostové

**MUSÍME NAVÝŠIT POPLATKY ZA
VYSÍLÁNÍ ČT A ČRo, ABY SE ALESPŇ
ČÁSTEČNĚ PŘIBLÍŽILY HODNOTĚ Z ROKU
2005, RESPEKTIVE 2008, KDY BYLY
NAPOSLEDY STANOVENY.**

Minimálně na maďarském příkladu můžeme vidět, jak jednoduché je hacknout stát a postrčit ho na autoritářskou trajektorii. Maďarsko už dávno nemá nezávislé soudnictví ani média veřejné služby, a dokonce ani ta soukromá. Všechno kontroluje Orbán, který se poté, co v roce 2002 na dlouhých osm let skončil v opozici, rozhodl, že pro návrat do premiérského křesla a jeho udržení udělá cokoli.

Český ústavní systém je robustnější a má víc závlaček a protivah. Autoři současné ústavy do ní naštěstí zabudovali druhou komoru parlamentu – tedy Senát, který už několikrát obstál v těžké zkoušce a pomohl udržet parlamentní demokracii u nás v té podobě, v jaké ji dnes známe a ctíme. Máme tu sebevědomý Nejvyšší správní soud a také Ústavní soud, který neváhal několikrát zrušit pokusy proměnit český poměrný volební systém ve většinový s cílem eliminovat menší parlamentní strany. A nedávno dal zapravdu parlamentní proceduře naší koalice, když konstatoval, že obstrukce neznamená permanentní destrukci, a že každá demokraticky zvolená vláda má nárok vládnout.

Média veřejné služby – Český rozhlas a Česká televize v ústavě zakotvena nejsou. Význam pro zachování parlamentní demokracie v České republice ale mají podobný a možná i větší. Společnost je totiž roztrhaná do bublin, které se uvnitř utvrzují o svých pravdách (často velmi bizarních) a navzájem spolu nekomunikují. Komerční média jsou často pod kontrolou oligarchů a témata, s nimiž přicházejí, z různých důvodů předem selektují. Nejvyšší důvěru spolu s velmi solidním zásahem – i v evropském srovnání – má právě Český rozhlas a Česká televize, které se v posledních letech vyprofilovaly jako lídři trhu. Aby mohly kontrolovat politiku, byznys i ostatní veřejná témata, musejí být silná, sebevědomá a hlavně nezávislá.

První krok už jsme v tomto ohledu udělali, když jsme coby Poslanecká sněmovna přepustili třetinu volby do mediálních rad Senátu, který bývá od vládní většiny ve sněmovně obvykle vzdálenější. Druhý krok je těsně před námi. Musíme navýšit poplatky za vysílání ČT a ČRo, aby se alespoň částečně přiblížily hodnotě z roku 2005, respektive 2008, kdy byly naposledy stanoveny. Musíme rozšířit okruh plátců i o domácnosti, které vysílání sledují na jiných zařízeních než na televizních obrazovkách. A měli bychom dostat do příslušného zákona tzv. indexaci neboli automatické zvýšení o inflaci např. jednou za tři roky. Je to důležité pro zachování společenské role obou zmíněných médií. Starostové jsou jasně pro.

Čeká nás lítá bitva. Držme si palce.

TŘI POHLEDY: JAKÝ JE VÁŠ NÁZOR NA VYSOKÁ PROCENTA POPULISTŮ V PRŮZKUMECH?

Josef Cogan

Předseda poslaneckého klubu Starostů

Nevzdejme to!

Populismus je odvrácená strana demokracie. Již od jejího zrodu narušuje její základní principy a hodnoty. Populisté často využívají zjednodušených sdělení a černobílého vidění světa. Oslovují široké vrstvy obyvatelstva na základě emocí a iracionálních strachů. Bez svědomí využívají lži, falešných slibů a manipulace, aby získali podporu a moc ve svůj osobní prospěch na úkor společnosti.

Boj s nimi je těžký, ale důležitý. Musíme porozumět voličům, kteří jim snadno podléhají. Naslouchat jim a vést s nimi dialog, tak jak to nyní úspěšně činí i náš předseda při výjezdech do regionů. Vyvarujme se polarizace a rétoriky nenávisti. Důležité je pochopit jejich obavy a potřeby a nabídnout jim alternativy k populismu. Klíčové je se zaměřit se na ekonomickou a sociální spravedlnost. Investujme do vzdělání, zdravotnictví a infrastruktury, abychom zlepšili životní podmínky. Musíme se pokusit snížit nerovnosti a zajistit, aby všechny vrstvy společnosti měly přístup ke stejným příležitostem.

Věra Kovářová

1. místopředsedkyně PSP ČR

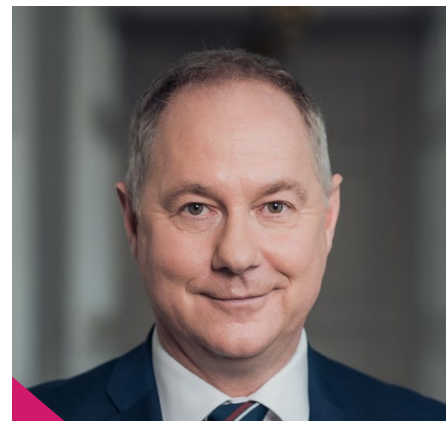
Mluvme s lidmi

Musíme odlišit populistickou politiku ANO a antisystémovou politiku SPD.

Je to důležité pro to, že na mnohé voliče ANO můžeme dosáhnout a přesvědčit je, že naše politika je lepší. Na voliče SPD dosáhnout nemůžeme. To by znamenalo zahodit vše, na čem Starostové jako liberální středová formace stojí.

Proč má ANO tak vysokou podporu a SPD se drží na zhruba deseti procentech? V každé společnosti je část lidí, kteří najdou vyjádření svých politických preferencí ve stranách, jako je SPD, ale také Trikolora, KSČM nebo PRO. To nezměníme v jednom ani ve třech volebních obdobích. To bude trvat generace.

Pro nás je zásadní otázka tato: Proč je nyní tak silné ANO? Besedy Víta Rakušana ukazují, že když jsme dělali tvrdá opatření, tak jsme s lidmi málo mluvili. Tím nemyslím v obcích a regionech, ale v „pražské“ úrovni. Očekávám zlepšování ekonomiky i sociální situace, teď musíme zapracovat na tom, abychom to ukázali jako vládní úspěch. Protože to jednoznačně úspěch vládní koalice je.

Petr Gazdík

poslanec

Vrátit se ke kořenům

Žijeme v době, kdy tradiční dělení politiky na pravici a levici ztratilo obsah. Levicové vlády snižovaly daně a ta středopráva musí v reakci na to stav veřejných financí pochopitelně konsolidovat. A to rozhodně není populární politika pro velkou část společnosti.

Obranou proti populismu je realistická a věcná politika. To jsou Starostové. Stanovení realistických cílů, chytrých a věcných řešení. Umění se postarat. To je nejlepší obrana proti populismu. Starostové vznikli zdola. Ukázali, že umí řídit samosprávy, mít vize a naplňovat je. Naopak populistů za čas musí zklamat. Prázdný, byť dobrý marketing nemůže uskutečnit vize, které posouvají vpřed. Uplácení voličů ruší veřejné finance a parazituje na budoucnosti.

Upřímnost s pravdivostí, se kterou vyjel Vítek Rakušan mezi lidi je cesta. Když zklamou populisté přijdou extremisté. Když v plnění vizí zklamou Starostové, země ztratí naději.

NÁVŠTĚVNOST ČESKÉHO ŠVÝCARSKA: TAJEMSTVÍ A MANIPULACE

– Zbyněk Linhart

České Švýcarsko se prezentuje jako „krajina plná tajemství“. Tajemstvím regionu je, že představuje dvě reality, které běžný smrtelník od sebe rozlišit nedokáže. Dvě Česká Švýcarska.

První České Švýcarsko je **národní park**. Má rozlohu zhruba 80 km², leží na části území okresu Děčín. Reprezentuje jej státní Správa národního parku České Švýcarsko.

Druhé České Švýcarsko je **turistická destinace**. Zahrnuje celý okres Děčín, plus katastry obcí z Ústeckého okresu – Petrovice, Tisou a Libouchec. Destinace má celkovou rozlohu zhruba 1000 km². Je cca 12x větší, než národní park. Destinaci reprezentuje obecně prospěšná společnost České Švýcarsko. K ní je přidružen Destinační fond Českého Švýcarska, v němž jsou sdruženy desítky lokálních aktérů, od místních samospráv přes neziskovky až po podnikatelské fyzické i právnické osoby.

Jakkoli veřejnost mezi těmito dvěma Českými Švýcarsky nerozlišuje, uvnitř napětí roste. A to pro způsob managementu národního parku. Situace je již tak neudržitelná, že v lednu 2024 odešla premiérovi výzva „Otevřete České Švýcarsko“, v níž se uvádí, že **jestliže státní orgány ochrany přírody nezmění své přístupy a nezlepší správu svěřeného území, místní obyvatelé zde nechtějí a nepotřebují mít takto spravovaný národní park**.

Státní „ochranáři“ na to reagovali tím, že České Švýcarsko je stále přitažlivé. Až tak, že loni byla dokonce návštěvnost rekordní, lepší než v předkovidovém roce 2019. Resort životního prostředí si dokonce neváhal připsat na tom zásluhy. Zapomněli jen řádně rozlišit ta Česká Švýcarska. Na **území národního parku návštěvnost rekordní nebyla**. Byla až tak mizivá, že se **pohybovala pod úrovní roku 2012**, jak dokládá graf monitoringu návštěvnosti:

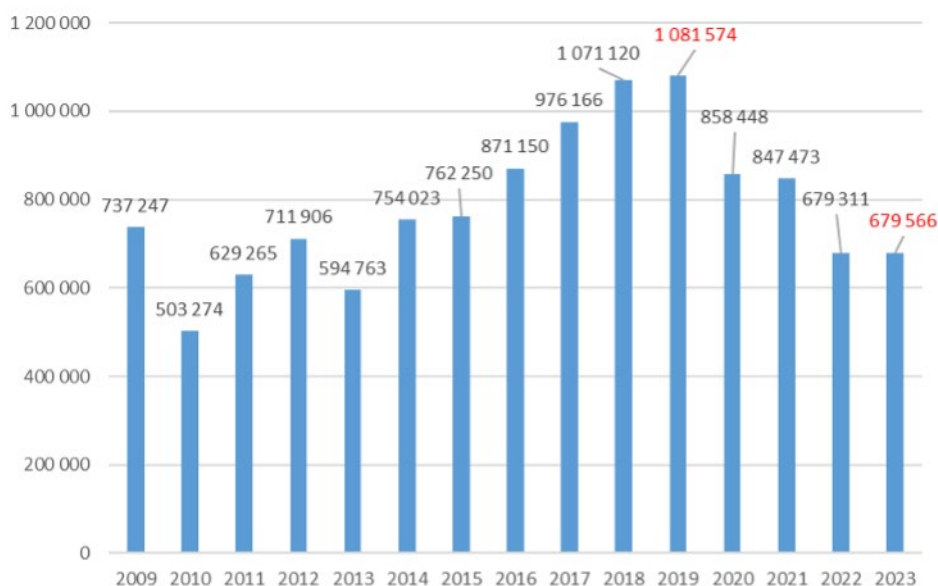
Jak se z propadu dá udělat návštěvnost rekordní? Selekcí dat, která hrají do karet. Správa národního parku má v jedné nepřerušované řadě data minimálně z 10 sčítačů. Dosud návštěvnost parku dekla-

rovala součtem průchodů naměřených všemi těmito sčítači. **Za rok 2023 by takto ale proti 2019 vyšel propad o 37 %**. Pomlčí tedy o sčítačích, kde byla proti roku 2019 návštěvnost jen na úrovni jednotek procent (např. 10 % Edmundova soutěska – z 300 tisíc propad na 30 tisíc, 4 % Gabrielina stezka – ze 182 tisíc propad na 6,7 tisíc) a místo toho medializuje jen ty sčítače, kde to dopadlo (98 % Krásnohorský národní park, což pořád není rekordní návštěvnost, ale to se v tom nějak schová).

Když stát skrze své představitele a státní zaměstnance mlží, mizí důvěryhodnost veřejných institucí a společnost jako celek se posouvá k extremismu. Přestaňme manipulovat, a to ani když jde jako o ochranu přírody. To už tady bylo a nedopadlo to dobře

MONITORING NÁVŠTĚVNOSTI POMOCÍ AUTOMATICKÝCH SČÍTAČŮ V NÁRODNÍM PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO

Zdroj dat: SNPČŠ

Ptáme se hejtmanů: Jaké je vaše hlavní, srdeční téma?

JOSEF SUCHÁNEK - Olomoucký kraj

Když jsme před čtyřmi lety přebírali správu kraje, tak byl Olomoucký kraj rekordně zadlužený. Bylo to z důvodu špatného hospodaření mnoha politických reprezentací před námi. Řeklo by se, že finanční kondice kraje není nijak přitažlivé téma, ale právě od ní se odvíjí všechno ostatní. Nastavili jsme úplně jiné trendy v hospodaření, daří se nám snižovat dluh, ale přitom každý rok navyšujeme investice. Díky tomu tak proudí více peněz do komfortu a materiálního zázemí obyvatel našeho kraje. Nastavili jsme férová pravidla v dotacích, díky tomu si prakticky každý spolek, organizace nebo obec může zažádat o krajské peníze na svou činnost. Daří se nám tak kraj rozvíjet po všech stránkách. Mám opravdu radost, že spolu s obyvateli svou činností přispíváme k jeho rozvoji.

MARTIN PŮTA - Liberecký kraj

Pokud bych měl vybrat jediné téma, je to jednoznačně doprava. Její dostupnost a stav krajských silnic ve všech obcích a městech jsou dlouhodobě naší prioritou.

Postupně se nám stav krajských silnic podařilo zlepšit. Liberecký kraj spravuje 2.200 kilometrů komunikací a každý rok investujeme do jejich oprav a údržby více než miliardu korun. Přibližně stejnou částku vydáváme na zajištění dopravní obslužnosti. U vlakových a autobusových dopravců objednáme téměř 22 milionů kilometrů. Od roku 2018 máme vlastního dopravce Autobusy LK. Tím máme finance směřující do dopravy pod větší kontrolou.

Zásadní je pro nás dálnice do Ústí nad Labem a do Hradce Králové. Pro náš region jsou to klíčové stavby, bez kterých nemůže fungovat. Potřebujeme tyto silnice pro lokality, kde není dostatek investorů

a práce. Zejména pak potřebujeme lepší vlakové spojení z Liberce do Prahy, o které usilujeme už řadu let. Třeba proto, aby se lidé nestěhovali za prací jinam a zůstávali v našem regionu.

PETRA PECKOVÁ - Středočeský kraj

Vybrat jedinou věc z široké palety aktivit hejtmanky jako to klíčové srdeční téma je úkol skoro nadlidský. Ale to hlavní je změna atmosféry v kraji. Z neprostupného tajemného hradu s podivnými zvyklostmi se stal otevřený úřad, přátelský, komunikativní, vycházející vstříc občanům, obcím, firmám. Nabízející pomoc v krizových situacích i v „běžném provozu“.

A jak se to dělá? To je to, co mě na mé práci těší nejvíc. Mluvíte s lidmi, setkáváte se s nimi, odpovídáte na každý mail, vyjedete za nimi na jejich akce, nebo sami nějakou uspořádáte. Nasloucháte jim, radíte, řešíte jejich problém, byť nespadá do Vaší gesce, nebo dokonce přímo do běžné agendy kraje. Ať už jde o rozvíjení pomoci obětem domácího násilí, zlepšování života pěstounských rodin, podpora projektů pro ty nejslabší a někdy třeba úplně konkrétní pomoc jednomu člověku. A když pak vidíte,

že se vám to vrací tím, že se najdou lidé, kteří dají kraji neuvěřitelný dar v podobě nemovitostí pro dětské domovy, tak máte o to více síly řešit ta velká témata, jako je RUD nebo rozvoj středních škol.

PETR KULHÁNEK - Karlovarský kraj

Práce v pozici hejtmana je bezpochyby velmi rozmanitá. Diskuse, jednání, události na 100+1 témat. Určitým „únikem“ z tohoto kolotoče jsou pro mě cesty do obcí. Před více jak třemi lety jsme si s kolegou pro rozvoj venkova řekli, že objednáme postupně všech 132 obcí v kraji. Zpravidla na středy plánujeme vždy 3 obce, kam se ale nejedeme jen podívat, ale hlavně vytěžit starostu a odvézt si úkoly, s čím můžeme pomoci. Jsou to konkrétní, někdy maličkosti, někdy pro rozvoj obce zásadní věci. Je pro mě hodně motivující, když vidím „plachtu“ s tabulkou úkolů, kde více než 80 % je splněno. Nejenže člověk navštíví i kouty regionu, kde nebyl a získává reálný obrázek běžného života v tom kterém místě, ale vidí také hmatatelný a mnohdy rychlý výsledek své práce. A pozitivní rezonance u starostů, jejich poděkování, je výbornou motivací a uvědoměním si,

že jsou to cesty, které dávají smysl a mají významnou přidanou hodnotu.

MLADÍ DO EVROPY!

– Tomáš Pavelka a Zdena Kašparová

Evropská kandidátka je letos sestavena tak kvalitně, že si i můžeme troufnout říct, že jen dva kroužky nestačí. Vedle zkušených politiků, starostů a lidí z regionů se na kandidátku Starostů dostalo i osm kandidátů do 30 let a my z toho máme velkou radost.

Ukazujeme tak, že nás u Starostů pohled mladé generace zajímá a že vnímáme i aspekt propojování generací a předávání zkušeností, který právě tito lidé mohou přinášet. Bude nesmírně důležité právě mladé generaci ukázat, že Evropská unie má pro Česko velký přínos a také, že má smysl dorazit na začátku června k volebním urnám. Jsou to totiž právě mladí, kdo bude udávat

směr naší společnosti v budoucnu. Propojování zkušeností a mladistvého pohledu na svět z našeho EU týmu přímo číší. Zároveň si moc vážíme, že mSTAN dostal možnost nominovat svého kandidáta, Adama Trunečku, a také, že se i na dalších místech objevily tváře z našich řad. Ba co víc, tři další kandidáti jsou našimi bývalými členy a věříme, že jsou mladí stále duchem.

Mladí do Evropy! znamená kromě myšlenky kandidovat, hlavně myšlenku vystoupení z bubliny naší země a regionu. Je vcelku běžné, že jako dříve v pohádce jde Honza za zkušenostmi do světa s uzlíčkem buchet, jede dneska školní třída už na základní škole na týden do jiného státu Evropy, později studenti vysoké školy na celý semestr i klidně rovnou na celý jeden rok díky programu Erasmus. Propojení světa je zvláště v Evropě cítit na každém kroku, jazyková bariéra je menší a menší, což jen zjednodušuje předávání vzájemných zkušeností.

Je před námi i mnoho výzev, jak spolupráci v Evropské unii posilovat, od myšlenky na přijetí společné měny až po užší přeshraniční spolupráci v regionech. Tím hlavním, co je pro mladé vcelku samozřejmé, protože mnozí se již do takového světa narodili, je usilování o rozvoj a ochranu demokracie a evropské spolupráce. Budme všichni velvyslanci EU, kteří vysvětlují a mají přehled v evropských tématech. Komunikace je základ pro starostování ve velkém městě i malé obci, základ pro politiku, bez ní se upevňování evropské myšlenky bude dělat těžce. Ať se nám v tom daří a hnutí Starostů ať se podaří získat dobré výsledky ve volbách v tomto roce, nejen do Evropy.

Tomáš Pavelka, předseda mSTAN
a Zdena Kašparová, I. místopředsedkyně mSTAN

**BUDE NESMÍRNĚ
DŮLEŽITÉ PRÁVĚ MLADÉ
GENERACI UKÁZAT,
ŽE EVROPSKÁ UNIE MÁ
PRO ČESKO VELKÝ PŘÍNOS
A TAKÉ, ŽE MÁ SMYSL
DORAZIT NA ZAČÁTKU
ČERVNA K VOLEBNÍM
URNÁM.**

Petra Liška:

Včerejší debata Víta Rakušana v Ústí nad Labem byla pro mě v mnohem překvapivá. 70 % přítomných debatujících byli mladí lidé do 30let, zbytek dříve narození tak 50/50 kritici/příznivci. Témata vesměs směřovali k zásadním otázkám naší společnosti a budoucnosti naší země.

[Facebook](#)

Jana Krutáková:

🌱 Obnova veřejné zeleně v obci. Včera jsme se pustili do výsadby nových stromků na místě, kde stál starý dům se zahradou. Po tornádu, při kterém byl zničen, jej odkoupil městys pro tyto účely. Nejen, že obec bude zelenější, ale vznikne i přirozená bariéra větru, který se tu často prohání. 🌿

[Facebook](#)

Petr Letocha:

🇨🇪 Je tomu přesně rok, kdy se prezidentské funkce ujal Petr Pavel. S jeho příchodem se do země vrátily především zaběhlé ústavní pořádky a politika spojování, ač se nám někteří politici snaží namluvit opak. Panu prezidentovi jsem vděčný za jeho práci.

[Instagram](#)

Michaela Opltová:

🎻 Střípky z našeho masopustu v Kozolupech. Byl to skvělý den plný zpěvu, tance, skvělého jídla a hlavně dobré nálady. Děkuji všem, kteří přišli a také všem, kteří se podíleli na organizaci. 👍

[Facebook](#)

VÝZNAM KRAJŮ

– Rudolf Cogan

Význam, sílu krajů lze zjednodušeně poměřovat podle příjmů nebo výdajů, kterými disponují v relaci na jednoho obyvatele. Významnější je v rámci veřejné správy ten subjekt, resp. úroveň veřejné správy, která disponuje relativně větším rozpočtem. Tuto hypotézu nutno relativizovat mírou samostatnosti rozhodování o finančních prostředcích, což platí zejména v případě krajů, jejichž příjmy jsou ze dvou třetin naplňovány účelovými dotacemi a jsou tak někdy v pozici „přerozdělovačů veřejných financí“.

Kraje v roce 2022 měly k dispozici 33 tis. Kč na jednoho občana, bez dotací je to ovšem jen 10 tis. Kč. Nejvíce přerozděluje stát, tedy ústřední orgány ČR, šlo o cca 180 tis. Kč. Obce a města (vč. Prahy) měly s dotacemi 39 tis. Kč, bez dotací 31 tis. Kč. Evropská unie na jednoho Evropana disponuje částkou skoro 13 tis. Kč. Naprosto dominantní je rozpočet České republiky. Když však vezmeme do úvahy jen peníze s relativně svobodným rozhodováním, tak velice významnými entitami jsou obce – ty ostatně ze svých rozpočtů mají největší podíl investičních výdajů (28 %). I kraje (12 %) mají větší podíl investičních výdajů než stát (9 %). Vše se ovšem relativizuje prakticky pětinasobným státním rozpočtem oproti obcím. Lze uzavřít, že z hlediska rozpočtového, jsou kraje v rámci ČR nejméně důležitou úrovní veřejné správy. Nikoli však nevýznamnou. V řadě agend jsou kraje významnými ba dominantními poskytovateli veřejných služeb.

Především je to zdravotnictví – všechny kraje zřizují nemocnice a další typy zdravotnických zařízení. V nemocnicích zřizovaných kraji v roce 2019 pracovalo 20,1 % nemocničních lékařů a 29,1 % zdravotnických pracovníků ze všech lékařů a zdravotnických pracovníků působících v ČR. Pokud jde o výnosy, vlastně o produkci, tak u krajských nemocnic je to 91 mld. Kč. Kraje tak mají v segmentu nemocnic podíl 36 %. Lze říci, že kraje jsou velmi významným poskytovatelem zdravotnických služeb.

Pokud vezmeme do úvahy, že v rámci rozpočtového určení daní krajům ročně přijde cca 100 mld. Kč a obrat krajských nemocnic založený zejména na příjmech od zdravotních pojišťoven je výše uvedených 91 mld. Kč, tak lze říci, že naše kraje jsou především „nemocničními“ kraji. Vždyť kraje ve zdravotnictví disponují stejnou částkou jako ve zbylých (nedotovaných) agendách dohromady. A to ještě, z hlediska lidského, velmi významnou. Možná nejvýznamnější je výlučně krajská zdravotnická záchranná služba.

Za druhou největší krajskou agendu považujeme dopravu – pokud očistíme příjmy krajů o dotace, tak z hlediska vlastních příjmů jsou výdaje na silnice a dopravní obslužnost největší výdajovou kapitolou krajských samospráv.

Pokud jde o silnice, tak odhady plochy krajských silnic (cca 335 km² při délce silnic II. a III. tříd cca 50.000 km) jsou trojnásobkem ploch státních dálnic a silnic I. třídy (při jejich délce 7.000 km). Tato čísla nemluví o dopravním významu – zatížení silnic. V průjezdech mezi čtyřmi třídami silnic budou násobné až řádově násobné rozdíly; vypovídající statistiky k tomu ovšem nejsou k dispozici.

Kraje jsou dominantní v objednávání regionální autobusové dopravy (3/5 všech linkových autobusů), obce (i Praha) pak objednávají osobní dopravu po městech. Situace na železnici (nebere se do úvahy metro a tramvaje) ukazuje, že kraje jsou dvakrát větším objednavatelem než stát. Pokud jde o kombinaci obojího, jsou kraje dominantními. Celkově kraje v dopravě utratily za rok 2022 částku 55,7 mld. Kč.

VE ŠKOLSTVÍ KRAJE PŘEDEVŠÍM ZŘIZUJÍ A ŘÍDÍ STŘEDNÍ ŠKOLY. 69 % STŘEDNÍCH ŠKOL V ČR (S 80 % STUDENTŮ) JE ZŘIZOVÁNO KRAJI. CELKEM JDE O SKORO 900 KRAJSKÝCH STŘEDNÍCH ŠKOL (A NAVAZUJÍ INTERNÁTY A JÍDELNY).

Ve školství kraje především zřizují a řídí střední školy. 69 % středních škol v ČR (s 80 % studentů) je zřizováno kraji. Celkem jde o skoro 900 krajských středních škol (a navazují internáty a jídelny). Kromě toho kraje dominantně provozují pedagogicko-psychologické poradny, dětské domovy a školy při zdravotnických zařízeních. Vedle obcí kraje zajišťují velkou měrou i základní umělecké školy, střediska volného času a domy dětí a mládeže. V roce 2022 proteklo krajskými rozpočty 175 mld. Kč, což je skoro 60 % všech výdajů do regionálního školství – velkou měrou jde o dotace mimo krajské školy, které kraje jen mírně přerozdělují. Poslední silnou krajskou agendou je odvětví sociálních služeb. Kraje se podílejí především na zřizování pobytových sociálních služeb pro zdravotně postižené, v menším měřítku i domovů pro seniory. Kraje schvalují tzv. síť sociálních služeb – rozhodují o tom, ke kterému zařízení sociální péče doputuje státní (a krajská) dotace a v jaké konkrétní výši. Z dotací do sociálních služeb ve výši cca 40 mld. Kč kraje docela zcela samostatně rozhodují o třech čtvrtinách. Tolik čtyři hlavní agendy, objemově velmi významné, a přitom regionálně zaměřené, v nichž je nějaká krajská řídicí entita vhodná, ba nutná.

A ještě alia minora – malé krajské agendy. Nejdříve kultura: kraje zřizují muzea, divadla, filharmonie, knihovny a galerie. Jde jen o 2% podíl na celkových výdajích krajů, většina směřuje do muzeí (3,5 mld. Kč), je to více než od státu (3 mld. Kč) a obcí (1,3 mld. Kč). Poměrně malou agendou je tzv. přenesená působnost, tedy úkoly státní správy, které dělá kraj pro stát, zejména odvolací přezkum rozhodnutí obecních úřadů. Na činnost krajských úřadů se v ČR vydává celkem 8 miliard, samosprávná agenda v úřadech mírně převažuje, i tak na přenesenou působnost můžeme uvažovat cca 4 mil. Kč – je to malá agenda. Úplně malými agendami (jde již jen o stovky milionů Kč) jsou sport, cestovní ruch, územní plánování, životní prostředí a regionální rozvoj. U nich není úplně nutné právě regionální zajišťování. Lze shrnout, že zdravotnictví, doprava, střední školství a sociální služby, jako velká odvětví veřejné pečovatelské správy, jsou nyní velkou měrou a alokačně správně zajišťovaná v regionálních samosprávných entitách, krajích. Kdyby krajů nebylo, byla by nutná detašovaná pracoviště ústředních orgánů nebo sdružení obcí.

STARÁME SE

O LEPŠÍ PODMÍNKY PRO PEČUJÍCÍ

Sněmovna v druhém čtení projednala novelu zákona o sociálních službách. Obsahem novely je také navýšení příspěvku. Ten se nezvyšoval od roku 2019. „K navýšení dojde od července u II., III. a IV. stupně s tím, že na nejvyšší příspěvek dosáhnou osoby ve IV. stupni, které jsou na péči zcela závislé. Jako Starostové jsme prosazovali symbolické navýšení v řádu stokorun i pro osoby v I. stupni, avšak závěr koaličních jednání se nesl v tom smyslu, že pomoci se musí zejména osobám, které jsou na péči závislé více,“ uvedla poslankyně Pavla Pivoňka Vaňková. Novela prioritizuje péči v domácím prostředí, která je pro stát levnější, ale především pomáhá klientům po psychické stránce. A právě lidem, kteří jsou na pomoc zcela odkázáni, bude příspěvek navýšen o 7 800 korun.

SLEDUJTE NAŠI ČINNOST NA WWW.STARAME.SE

**LEPŠÍ PRAVIDLA,
MÉNĚ KORUPCE,
STŘETU ZÁJMŮ
A KLIENTELISMU**

**SCHVÁLILI JSME
TRANSPARENTNÍ
PRAVIDLA PRO LOBBOVÁNÍ**

STAROSTOVÉ STARÁME SE O LIDI

ZDROJ: KATEŘINA ČERNÁ, STAROSTOVÉ A HESLOVÍ

O VĚTŠÍ OCHRANU VODNÍCH TOKŮ

Události z minulých let vyvolaly potřebu změnit některé části vodního zákona. Navrhovaná úprava, která prošla druhým čtením, přináší zpřesnění kompetencí pro subjekty, které se podílejí na koordinaci prací při likvidaci havárie či jiné závažné události na vodním toku. „Při řešení některých havárií se v posledních letech projevilo, že kompetence stanovené ve vodním zákoně nejsou jednoznačné, a proto byl připraven návrh, který tento stav narovná. Řízení prací při zneškodňování havárie přísluší vodoprávnímu úřadu příslušnému podle místa havárie, se kterým spolupracuje Hasičský záchranný sbor České republiky. Záchraně a likvidační práce při havárii řídí taky HZS. Aby byla prevence před podobnými událostmi efektivní, navrhuje se navýšit pokuty za vypouštění odpadních vod s obsahem nebezpečných a závadných látek. Novela současně zavádí dosud chybějící povinnost pro vybrané znečišťovatele odpadní vodu nepřetržitě monitorovat,“ komentovala poslankyně Jana Krutáková.

Kontaktujte nás! www.starostove.cz
facebook.com/starostove

STAROSTOVÉ STARÁME SE O LIDI